מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר ולהבין מונחים ספרותיים מרכזיים הנלמדים השנה
- לזהות מונחים בתוך הגדרות ודוגמאות
- ליישם מונחים בכתיבה עצמית קצרה על יצירות

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – הבנת מונחים - בחירה מרובה

1. א – העברת משמעות בלי מילת השוואה, כמו 'שושנת פלאים'
2. ב – הקול שמדבר בשיר, לא בהכרח המשורר
3. ב – פער בין מה שנאמר או מצופה לבין מה שקורה באמת

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – זו הגדרת מטפורה; דימוי כולל מילת השוואה כמו כ-
2. נכון – כך מוגדרת אנפורה

חלק ג׳ – השלימו את המונח המתאים

1. דובר
2. אנפורה

חלק ד׳ – התאימו מונח להגדרה

- 1 – ב (סיפור שמסביר את מקורו של דבר מוכר)
- 2 – ד (תיאור חיים כפריים פשוטים ושלווים)
- 3 – א (סיפור קצר שמאחוריו מסתתר רעיון כללי)
- 4 – ג (יצירה שנכתבת לזכר מי שמת)

חלק ה׳ – כתיבה קצרה

1. יש לבדוק שהמשפטים אכן ממחישים נכון את המונח שנבחר, לדוגמה משפט עם חזרה, משפט עם ניגוד וכדומה.

חלק ו׳ – כתיבה פתוחה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דימוי עם מילת השוואה, מטפורה בלי מילת השוואה
- כל דוגמה רלוונטית מיצירה שנלמדה מראה הבנה
- פואנטה - סיום מפתיע שמשנה את הבנת הסיפור, מראה הבנה של מבנה עלילה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור במשחק קצר של ניחוש מונח לפי הגדרה בעל פה
- מומלץ לעודד תלמידים להביא דוגמאות מתוך יצירות שנלמדו בכיתה ולא רק הגדרות יבשות
- בגרסה לחינוך מיוחד ניתן לדלג על הפריטים המסומנים ולהתמקד במונחים הבסיסיים ביותר

דף תרגול: מילון מונחים ספרותיים

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בשיעורי הספרות נפגשים שוב ושוב במונחים כמו דימוי, מטפורה, דובר וסמל. דף זה מתרגל את המונחים מתוך מילון המונחים של האתר, כדי שתוכלו להשתמש בהם בביטחון כשאתם מנתחים שיר או סיפור.

בנק מילים: דובר | אנפורה

1 חלק א׳ – הבנת מונחים - בחירה מרובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי מטפורה?

(א) העברת משמעות בלי מילת השוואה, כמו 'שושנת פלאים'

(ב) חזרה על מילה בתחילת שורות (ג) משקל קבוע של הברות

2. מיהו הדובר בשיר?

(א) תמיד המשורר עצמו (ב) הקול שמדבר בשיר, לא בהכרח המשורר

(ג) דמות משנית בלבד

3. מהי אירוניה?

(א) חריזה בסוף שורות (ב) פער בין מה שנאמר או מצופה לבין מה שקורה באמת

(ג) תיאור מפורט של חפצים

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	דימוי תמיד בא בלי מילת השוואה.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	אנפורה היא חזרה על מילה או צירוף בתחילת שורות רצופות.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המונח המתאים

השלימו את המילה החסרה.

1. ה_____ הוא הקול שמדבר בשיר, ואינו בהכרח המשורר עצמו.

2. חזרה על מילה או צירוף בתחילת שורות רצופות נקראת _____ .

4 חלק ד' – התאימו מונח להגדרה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אטיולוגיה	___	**א.** סיפור קצר שמאחוריו מסתתר רעיון כללי
2. אידיליה	___	**ב.** סיפור שמסביר את מקורו של דבר מוכר
3. משל	___	**ג.** יצירה שנכתבת לזכר מי שמת
4. קינה	___	**ד.** תיאור חיים כפריים פשוטים ושלווים

5 חלק ה' – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. בחרו שלושה מונחים מהמילון וכתבו משפט קצר שממחיש כל אחד מהם.

6 חלק ו' – כתיבה פתוחה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

כרטיס יציאה

מהו ההבדל בין דימוי למטפורה?

תנו דוגמה למונח אחד שלמדתם היום מתוך יצירה שקראתם.

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀